

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2021

Irīdia_

ÍNDEX

1. Presentació de l'entitat 4

Missió, visió i valors	4
Qui som	5

2. Projectes i activitats 6

2.1. Protecció de drets humans en relació amb la violència institucional, el racisme i les migracions, la memòria democràtica, la privació de llibertat i el dret a la protesta.	6
2.1.1. Prevenció i denúncia de la violència institucional a través del SAIDAVI	6
2.1.2. Defensa de l'exercici del dret a la protesta	9
2.1.3. Defensa de drets de les persones preses	11
2.1.4. Dret a la justícia, veritat, reparació i garanties de no repetició de les víctimes i represaliades de la Guerra Civil, el franquisme i la Transició a la democràcia	12
2.1.5. Denúncia del racisme estructural i institucional	15
2.1.6. Visibilització dels impactes psicosocials generats per les vulneracions de drets i generació de processos d'afrontament	16
2.2 La sostenibilitat i la capacitat d'incidència política i de comunicació d'Irídia	17
2.2.1. La sostenibilitat i la organització interna de l'entitat	17
2.2.2. L'impacte de la incidència política	19
2.2.3. L'impacte de la comunicació a Irídia	23
2.2.4. Enfortiment dels processos psicosocials interns	24

3. Gestió econòmica i infraestructural 25

Ingressos	25
Despeses	28
Resultat econòmic	30

4. Agraïments 31

1. Presentació de l'entitat

L'Associació Irídia Centre per la Defensa dels Drets Humans és una associació sense ànim de lucre que treballa per promoure i defensar els drets humans i, en especial, els drets civils i polítics.

L'objectiu principal d'Irídia és elevar els estàndards de protecció de drets humans en relació amb la violència institucional, el racisme i les migracions, la memòria històrica, la privació de llibertat i el dret a la protesta. Seguint aquesta premissa, el Servei d'Atenció i Denúncia davant situacions de Violència Institucional representa una eina transversal de l'entitat que ofereix assistència jurídica i psicossocial gratuïta a les persones que pateixen situacions de violència institucional en el marc del sistema penal. És a dir, **aquelles situacions en què les institucions públiques vulneren els drets de les persones per mitjà de l'exercici de la força física o psicològica**, generant-los una afectació a la integritat física, psíquica o moral. En concret, al Servei s'atenen les **vulneracions de drets comeses o permeses per part d'agents de cossos o forces de seguretat, funcionaris penitenciaris o agents de la seguretat privada** quan aquests actuen per delegació de les funcions de seguretat que són competència de l'Estat.

El Servei d'Atenció i Denúncia davant situacions de Violència Institucional (SAIDA-VI) utilitza una metodologia d'atenció integral: ofereix atenció psicossocial i legal a les persones afectades i procura dur a terme un procés de justícia i reparació. En funció de la tipologia del cas i si la persona així ho desitja, s'aborden els casos des de la perspectiva del **litigi estratègic**, amb l'objectiu d'incidir i assolir canvis en la legislació en temes especialment importants per a la societat que permetin avançar en el reconeixement, protecció i garantia dels drets humans.

L'associació té seu a Barcelona, a La Comunal, al carrer Riera d'Escuder 38 Nau 1 baixos, 08028 Barcelona, amb NIF G66610882 i està inscrita al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya (número 57634). L'activitat d'Irídia es centra a Catalunya, però té també una delegació a Madrid per tasques d'incidència política a nivell estatal i realitza activitat a nivell internacional.

Missió, visió i valors

La missió d'Irídia és promoure i defensar els drets humans, en especial civils i polítics, utilitzant una metodologia basada en la combinació de litigi estratègic, la intervenció psicossocial, la comunicació transformadora i la incidència política des d'un enfocament feminista interseccional per tal de **promoure canvis en les polítiques públiques**.

Írídia procura contribuir com a eina útil, rigorosa i independent a la xarxa catalana, estatal i internacional d'organitzacions i moviments socials de defensa de drets humans. Els valors d'Írídia són el rigor, la transformació social, la independència d'administracions públiques i altres poders, la justícia global i la transparència.

Qui som

Írídia és una associació que construeixen col·lectivament les sòcies, treballadores i voluntàries que participen activament de l'entitat. Les persones que donen suport al projecte fan possible la viabilitat d'un **servei gratuït** per a la població, aportant una quota o fent una donació. Actualment l'entitat compta amb **1.470 persones associades** (dades al final de l'any 2021), 18 voluntàries i estudiants en pràctiques, i 22 treballadores que conformen l'equip tècnic.

Les aportacions, en forma de donacions puntuals i quotes, són la font de finançament més preuada per Írídia, ja que simbolitzen el suport de la societat a la feina que es du a terme. Aquests ingressos han crescut de forma exponencial des de l'inici de l'entitat, passant de 319 a 1.470 sòcies en 2 anys i assolint la xifra de més de 75.000€ recaptats durant l'última campanya de micromecenatge, quantitat que suposa un 29% del finançament anual.

L'estructura organitzativa està conformada per l'assemblea de sòcies, la junta directiva, l'equip directiu, l'equip de coordinació i l'espai de plenària. Un model organitzatiu en delimita les funcions, tasques i relacions entre les parts per tal d'assegurar una sostenibilitat organitzativa adaptada a la necessitat de l'entitat i al seu creixement.

L'equip tècnic d'Írídia està format per treballadores amb diverses trajectòries professionals: advocades, psicòlogues, comunicadores, politòlogues i sociòlogues que aporten experiència en l'àmbit de la protecció dels drets humans.

Per tal de dur a terme la seva tasca, l'entitat compta amb diverses línies de treball interrelacionades entre elles, l'eix vertebrador de les quals és la **violència institucional** que pateix la ciutadania en diferents contextos. Aquestes línies són: presons, dret a la protesta, memòria i migracions i racisme; i s'articulen entorn el Servei d'Atenció i Denúncia davant situacions de Violència Institucional (SAIDAVI) d'Írídia i sempre en correlació amb l'àrea de comunicació i incidència, l'àrea psicossocial i l'àrea tècnica.

2. Projectes i activitats

2.1. Protecció de drets humans en relació amb la violència institucional, el racisme i les migracions, la memòria democràtica, la privació de llibertat i el dret a la protesta.

2.1.1. Prevenció i denúncia de la violència institucional a través del SAIDAVI

Al llarg de l'any 2021, el Servei d'Atenció i Denúncia davant situacions de Violència Institucional (SAIDAVI) ha rebut un total de 161 sol·licituds d'actuació davant de presumptes vulneracions de drets humans. D'aquest total, 62 casos corresponen a persones que han patit situacions de violència institucional que entraven dins l'àmbit d'actuació del Servei. Aquestes sol·licituds s'han atès duent a terme tasques d'atenció i assessorament jurídic, representació lletrada com a acusació particular o popular, atenció i acompanyament psicosocial, accions comunicatives i d'incidència, visites a centres penitenciaris i al CIE (Centre d'Internament d'Es-trangers) i derivacions a altres entitats expertes en àmbits concrets.

El número de sol·licituds del Servei ha baixat en comparació amb les xifres registrades en anys anteriors. Atribuïm aquest fet al context sanitari, ja que el nombre de mobilitzacions ha estat molt menor que en altres períodes, en els quals la majoria de denúncies al Servei corresponien a situacions de violència institucional en context de protesta. D'altra banda, cal tenir en compte també les restriccions a les visites al CIE, que es van començar a aplicar a l'inici de la pandèmia i han dificultat la tasca de monitoratge de les entitats i organitzacions de drets humans que fan seguiment de la situació del centre.

El Servei **ha assumit la representació lletrada de 8 causes especialment representatives**, del total de 62 sol·licituds rebudes per casos de violència institucional. D'aquestes 8 causes, una és per tortures patides durant el franquisme, 2 corresponen a fets succeïts en un context d'exercici del dret de reunió i manifestació, 4 a fets ocorreguts a l'espai públic i una a l'àmbit de detenció o privació de llibertat (presó). A aquests 8 casos cal afegir-hi els 60 que el Servei va assumir com a litigi entre el 2016 i el 2020. Així doncs, al llarg del 2021 **el Servei ha estat portant la representació lletrada de 68 casos**, que han suposat un total de **558 accions legals** que s'han combinat amb **175 actuacions d'acompanyament psicosocial** i amb accions comunicatives i d'incidència.

En els 54 casos restants, dels quals el Servei no n'ha assumit la representació lletrada, s'han realitzat tasques d'assessorament i seguiment jurídic, així com actuacions psicosocials puntuals. Aquestes tasques consisteixen, principalment, en l'orientació jurídica, la preparació per presentar denúncies, recursos i altres

escrits de tràmit penal; la realització d'actuacions tendents a assegurar la prova, com la sol·licitud i recopilació d'imatges, testimonis, i altres mitjans de prova; el seguiment del curs de la denúncia presentada i l'assessorament per l'obtenció de l'advocat o advocada d'ofici o bé la derivació a altres entitats especialitzades amb servei d'atenció a víctimes. També s'han reobert dos casos de persones que en anys anteriors s'havien posat en contacte amb el SAIDAVI. En total, en el marc d'aquests 56 casos, s'han realitzat **264 actuacions legals d'assessorament i seguiment**, a les quals cal sumar **64 intervencions psicosocials**, consistents sobretot en sessions d'assessorament i orientació psicosocial, seguiment telefònic i realització d'informes.

Pel que fa al **litigi estratègic**, durant el 2021 el SAIDAVI ha litigat en un total de 68 casos. D'aquests, 56 encara es troben oberts i 12 han finalitzat al llarg d'aquest any. Els casos oberts es classifiquen de la següent manera: 28 s'han donat en context d'exercici del dret a la llibertat d'expressió, informació i/o reunió i manifestació; 8 en context de presó; 6 són per fets ocorreguts al Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de Barcelona; 2 han succeït en context de detenció a comissaria; 9 en context d'espai públic; 1 en context de desallotjament, 1 en l'àmbit del domicili i finalment 1 cas pertany a l'àmbit de la memòria històrica.

En tots aquests casos, a més de la representació lletrada i l'acompanyament psicosocial, també s'han realitzat activitats comunicatives i d'incidència política quan ha sigut pertinent, amb l'objectiu d'aconseguir **canvis en les polítiques públiques** encaminats a un compliment efectiu dels Drets Humans. També en aquest sentit, el dia 23 de març de 2021 es va fer públic [l'Informe sobre Violència Institucional 2020](#) en una roda de premsa al Col·legi de Periodistes. L'informe va posar el focus en els casos de violència institucional detectats al CIE de Barcelona a finals de l'any 2020 arran sobretot de les mesures adoptades en relació a la pandèmia de la Covid-19.

En el marc de la seva presentació, i des de la perspectiva d'incidència política, l'informe es va enviar a diferents institucions catalanes i estatals, de les quals s'interpel·lava la seva actuació a l'apartat de recomanacions. Destaquen les reunions realitzades amb la Conselleria d'Igualtat i Feminismes, la Regidoria de Drets de Ciutadania i Participació de l'Ajuntament de Barcelona, els grups municipals d'Esquerra Republicana i Junts per Catalunya, la Sindicatura de Greuges de Barcelona i la Unitat de Deontologia i Assumptes Interns (UDAI) de la Guàrdia Urbana, entre d'altres. La presentació de l'informe també va tenir un gran ressò als mitjans de comunicació i a les xarxes socials.

A més, les tasques de comunicació i difusió fetes en el marc del SAIDAVI durant la resta de l'any també han tingut un gran impacte a nivell mediàtic, sobretot durant el mes de febrer, durant les protestes per la llibertat d'expressió arran de l'empresonament del *raper* Pablo Hasél i coincidint amb moments rellevants dels litigis estratègics.

A nivell intern, durant l'any 2021 s'ha reestructurat el Servei per oferir un millor assessorament i seguiment dels casos que no s'assumeixen com a litigi. Amb aquest objectiu, durant la primavera es va incorporar al SAIDAVI una advocada que es dedica exclusivament a aquesta tasca i a la coordinació d'aquests casos. D'altra banda, per enfortir la capacitat de l'equip del SAIDAVI per desenvolupar els litigis estratègics, durant l'any 2021 s'han fet diverses formacions sobre diferents temàtiques rellevants per a la tasca del Servei.

2.1.2. Defensa de l'exercici del dret a la protesta

Prohibició de l'ús de bales de goma a tot l'Estat - Campanya #StopBalasGoma

La prohibició de l'ús de les bales de goma per part dels cossos de Policia Nacional i de Guàrdia Civil ha sigut un dels puntals del treball de l'entitat el darrer any, en matèria d'ús de la força i defensa del dret a la protesta. En un treball mancomunat amb Novact i els col·lectius Stop Bales de Goma i Ojo con tu Ojo es va elaborar l'[informe Stop balas de goma](#), que recull una investigació i anàlisi de la normativa internacional en matèria d'ús de projectils d'energia cinètica, la seva utilització a l'Estat espanyol i els seus impactes, físics i psicosocials.

[L'informe es va presentar oficialment a Madrid](#), al juny, en un acte que va comptar amb representants polítics al Congrés dels Diputats d'EH-Bildu, Esquerra Republicana i la CUP, així com d'assessors de representants del PSOE i d'Unidas Podemos. També van ser-hi presents representants de col·lectius i moviments socials de la ciutat. Així mateix, al mes de setembre es va presentar a Sevilla i, a l'octubre, a Iruña, en un acte al Parlament de Navarra. Cal destacar que, en el marc d'ambdues presentacions, es van promoure actes amb societat civil.

Al mateix temps, es va realitzar un [vídeo-resum](#) i petites càpsules audiovisuals en format d'entrevista del contingut de l'informe, el qual es va difondre a través de les nostres plataformes digitals i xarxes socials, així com de les de les entitats associades. En paral·lel, s'han mantingut reunions periòdiques amb els col·lectius Stop Bales de Goma i Ojo con tu Ojo, units en l'Associació Estatal Stop Balas de Goma, per tal de construir una campanya comunicativa i d'incidència conjunta anomenada **#StopBalasGoma**. En aquest marc, es va promoure l'adhesió a un

[manifest a favor de la prohibició](#) per part d'organitzacions i col·lectius de tot l'Estat.

Finalment, destaca la realització d'un webinar internacional, dedicat a analitzar l'ús de projectils d'energia cinètica, amb la participació d'actors de la societat civil i de persones afectades de Xile, Colòmbia, Catalunya, Palestina, França i Regne Unit, entre d'altres.

La plataforma Defender a quien Defiende (DqD)

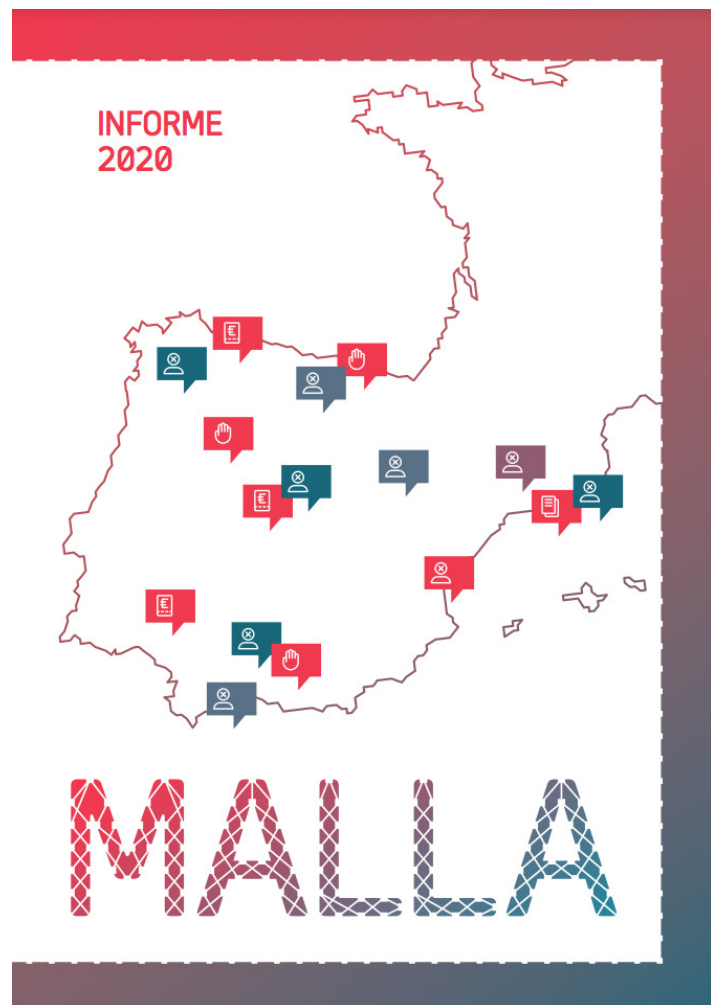
Durant l'any 2021, des d'Irídia s'ha continuat treballant en la defensa de l'exercici del dret a la protesta en el marc de la plataforma **Defender a quien Defiende (DqD)**. Sorgida a Barcelona l'octubre de 2014, DqD està integrada per defensores de drets humans, periodistes, juristes, col·lectius socials i altres organitzacions, com l'Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC) o Novact, entre les quals es troba Irídia. El seu objectiu és crear una xarxa coordinada per donar una resposta davant els casos de vulneració de drets humans en context de protesta social a l'Estat espanyol.

Al seu torn, des d'aquesta plataforma s'ha impulsat la [Red Malla](#), una xarxa de suport i denúncia per afrontar de manera col·lectiva la repressió durant l'exercici de les llibertats civils i polítiques. Creada l'any 2016, és una eina de visibilització i anàlisi de les vulneracions dels drets humans comeses pels cossos policials i pels agents de seguretat privada a l'Estat espanyol, especialment en contextos de protesta social (drets de reunió i manifestació, llibertat d'expressió i informació prioritàriament).

El mes de setembre de 2021 es va publicar l'[informe de la Red Malla](#) relatiu als casos recollits durant l'any 2020, en què va sistematitzar un total de 107 casos en forma de sancions administratives, obertura de processos judicials, identificacions arbitràries, ús excessiu de la força o altres pràctiques policials que vulneren l'exercici del dret a la protesta a l'Estat espanyol.

La xarxa Som Defensores

Des de la Xarxa Som Defensores, d'Observadores de Vulneracions en context de Protesta, durant l'any 2021, es va activar un equip d'observadores en diferents dies del mes de febrer en el marc de les protestes sorgides a la ciutat de Barcelona arrel de l'empresonament del raper Pablo Hasél, juntament amb el dispositiu d'atenció telefònica gestionat per Irídia destinat a atendre denúncies de situacions de violència institucional. Posteriorment, al mes d'abril, es va dur a terme un *webinar* amb organitzacions d'Amèrica Llatina per intercanviar experiències en el marc de l'observació i monitoreig del dret a la protesta.

2.1.3. Defensa de drets de les persones preses

En relació a les tasques de defensa dels drets de les persones preses, durant l'any 2021 s'ha continuat amb la feina d'incidència i sensibilització vinculada a la línia de treball sobre els impactes i les conseqüències de l'aïllament penitenciari. En aquest sentit, aquest any 2021 s'han dut a terme reunions periòdiques amb el grup de treball estatal sobre aïllament penitenciari, conformat per organitzacions de la societat civil d'arreu de l'Estat que treballen en la defensa dels drets de les persones privades de llibertat.

Alhora, també s'ha iniciat una campanya d'incidència **contra la modificació de la circular sobre mitjans de contenció als centres penitenciaris**. La nova proposta de normativa suposa un retrocés en matèria de drets de les persones privades de llibertat, atès que les contencions mecàniques generen greus afectacions a la salut física i mental de les persones que les pateixen.

D'altra banda, el darrer trimestre de l'any s'han iniciat les relacions amb la nova Conselleria de Justícia, que va iniciar el seu mandat el mes de maig de 2021. En aquest sentit, s'han dut a terme reunions amb la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima i amb la Consellera Ciuró.

Per últim, es destaca que durant l'any 2021 s'ha iniciat una nova línia de treball dins l'àrea de presons de l'entitat, com ho és l'abordatge, des d'una perspectiva interseccional, de les **vulneracions i discriminacions específiques que pateixen les dones privades de llibertat**. Per començar a treballar en aquest àmbit, el dia 16 de novembre es va realitzar una xerrada amb organitzacions que treballen en la defensa dels drets de les dones privades de llibertat, amb l'objectiu d'iniciar el debat i visibilitzar algunes de les vulneracions de drets que pateixen les dones en el context carcerari.

2.1.4. Dret a la justícia, veritat, reparació i garanties de no repetició de les víctimes i represaliades de la Guerra Civil, el franquisme i la Transició a la democràcia

L'àrea de Memòria Històrica d'Irídia ha seguit treballant durant l'any 2021, en col·laboració amb la xarxa d'entitats memorialistes, per promoure el dret a la justícia, veritat, reparació i garanties de no repetició de les víctimes i represaliades de la Guerra Civil, franquisme i la Transició a la democràcia.

Querella per tortures del franquisme com a crim de lesa humanitat

En relació al treball per tal que les víctimes i les represaliades de la Guerra Civil, el franquisme i la Transició, així com els seus familiars, puguin accedir a la justícia, el 2021 el SAIDAVI va portar el cas de Carles Vallejo, president de L'Associació Catalana d'Ex-presos Polítics del Franquisme i persona represaliada i torturada durant el franquisme a la Prefectura de Via Laietana. L'assumpció de la representació lletrada d'aquest cas ha anat acompanyada de l'elaboració de l'estratègia jurídica per a la interposició d'una querella per delictes de lesa humanitat. Aquesta estratègia inclou la denúncia del sistema espanyol d'impunitat que ha suposat, fins ara, l'arxiu de les querelles interposades a tot l'Estat en base a la Llei d'Amnistia i a la interpretació restrictiva del principi de legalitat i prescripció amb la intenció d'arribar a instàncies internacionals. També s'ha dut a terme la recerca de tota la documentació referent al cas. Al llarg de 2022 s'interposarà la querella i es durà a terme una campanya d'incidència relativa a aquest litigi estratègic.

La resignificació de la comissaria de Via Laietana com a espai de memòria

Una de les principals tasques de l'àrea al llarg de 2021 ha estat treballar per què la Prefectura Superior de la Policia de Via Laietana deixi de ser una comissaria de la Policia Nacional i esdevingui un espai de memòria i de reparació de la repressió i les tortures de la dictadura franquista. En aquest sentit, s'han dut a terme diferents accions que inclouen reunions amb entitats socials, l'Ajuntament de Barcelona i grups parlamentaris. A tal fi, s'ha elaborat un dossier d'incidència sobre la situació de la comissaria de Via Laietana, l'històric de les decisions i resolucions polítiques preses fins l'actualitat a les diferents institucions parlamentàries i la reclamació de la societat civil. També s'ha publicat [un article d'opinió conjunt amb l'Ateneu de Memòria Popular](#) en resposta al posicionament del Ministeri de l'Interior i la seva negativa a traslladar la seu de la Policia Nacional a un altre espai.

El desembre de 2021, des de la participació de l'àrea en el projecte Impunitats de l'Ateneu de Memòria Popular es van organitzar les Jornades: "Via Laietana, Impunitat o Memòria?". Aquestes jornades van constar de tres grans blocs: una primera part sobre la impunitat del franquisme amb testimonis de les tortures a la prefectura; una taula rodona sobre bones pràctiques i experiències de resignificació i, per acabar, un debat sobre el futur de Via Laietana i el dret a la veritat, la justícia, la reparació i les garanties de no repetició.

JORNADA DE REFLEXIÓ I DEBAT
ENTORN L'EDIFICI DE LA PREFECTURA

VIA LAIETANA: IMPUNITAT O MEMÒRIA?

10.00 h

Presentació i benvinguda.

• **SÓNIA OLIVELLA**, coordinadora memòria al Centre Iridia.

10.15 h

Ponència sobre la impunitat del franquisme i testimonis de les tortures a la prefectura.

• **MANEL RISQUES**, historiador.
• **MARIBEL FERRÁNDIZ BLAS** i **JOSEP FERRÁNDIZ BLAS**, víctimes de tortures a la Prefectura de Via Laietana.
• Presenta i modera: **CÉSAR LORENZO**, historiador i secretari de l'AMP.

11.15 h

Taula rodona: bones pràctiques i experiències de resignificació. (Virtual)

• **MARIA CHIARA BIANCHINI**, experiències del Con Sud.
• **LUIS FARINHA**, la Presó-Museu d'Aljube de Lisboa.
• **RAINER STACH**, EL-DE Haus de Colònia, NS-Dokumentationszentrum.
• Presenta i modera: **RICARD CONESA**, historiador de l'EUROM i membre de l'Ateneu Memòria Popular.

12.30 h

Debat: Futur de Via Laietana i Dret a la Veritat, Justícia, Reparació i Garanties de no repetició.

• Representant de l'Estat pendent de confirmar.
• Sr. **QUIM CLAVAGUERA**, secretari general del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.
• Sr. **JORDI RABASSA**, Regidor de Memòria Democràtica de l'Ajuntament de Barcelona.
• Presenta i modera: **MONTSE SANTOLINO**, periodista.

14.00 h **** CLOENDA ****

• **ANGELINA PUIG** i **VALLS**, presidenta Ateneu Memòria Popular.

DISSABTE 11 DESEMBRE 2021
10h a 14.00 h.

ESPAI ASSEMBLEA

Via Laietana, 18. Barcelona

CANAL YOUTUBE DE L'ATENEU MEMÒRIA POPULAR

La jornada serà retransmesa on-line des de:
<https://youtu.be/Ee95mIQvJzo>

ATENEU
MEMÒRIA
POPULAR

ateneumemoriapopular.cat
contacte@ateneumemoriapopular.cat
● memoriapopular
☐ ateneu_memoria
@ateneumemoria

Ajuntament de
Barcelona

Incidència per impulsar polítiques de memòria efectives

El 2021 l'àrea també ha continuat amb la tasca d'incidència política per fomentar que l'Estat i la Generalitat promoguin polítiques de memòria efectives. A nivell català, s'ha treballat conjuntament amb l'Ateneu de Memòria Popular en les proposicions de la llei catalana de memòria democràtica, per estudiar-la i redactar-ne esmenes. Des de l'àrea s'ha coordinat el grup de treball de l'Ateneu. Concretament, s'han inclòs les propostes de creació d'una Oficina d'Atenció a Víctimes, la investigació judicial d'ofici en el marc dels processos d'obertura de fosses, l'elaboració d'un protocol d'acompanyament psicosocial en el marc dels processos d'accés a la veritat, la justícia, la reparació i la no repetició; i per últim l'aplicació dels estàndards internacionals en matèria d'impunitat en les polítiques públiques de memòria.

El mes d'octubre el grup parlamentari del PSC va presentar al ple del Parlament una **proposta de llei integral de memòria**, que va entrar a tràmit. Actualment resta pendent la presentació de la proposta d'una llei integral de memòria per part del Govern i l'inici dels tràmits formals d'aportació d'esmenes per part de la societat civil.

D'altra banda, a nivell estatal el 2021 l'àrea de Memòria ha continuat la seva participació en l'Encuentro Estatal por la Memoria, una xarxa estatal d'entitats memorialistes que s'uneix per debatre i aportar al Proyecto de Ley de Memoria Democrática que s'ha vingut tramitant al Congrés dels Diputats, a fi d'incidir per tal que efectivament posi remei a anys de **manca de polítiques públiques reals que protegeixin i assegurin el dret a la veritat, la justícia, la reparació i les garanties de no repetició**. Juntament amb l'Ateneu de Memòria Popular, s'ha participat dels debats amb la resta d'entitats, concretament en matèria de dret a la justícia; així com en les diverses campanyes d'incidència efectuades per la xarxa. Actualment la tramitació d'aquest projecte de llei es troba congelat al Congrés en la fase d'esmenes dels diversos grups parlamentaris.

Processos de reparació i garanties de no repetició promoguts per la societat civil

Írídia treballa amb diverses entitats memorialistes i de drets humans per incidir en el dret a la veritat, la justícia, la reparació i les garanties de no repetició. Durant l'any, s'ha assistit a les reunions d'articulació amb l'Ateneu de Memòria Popular, del qual Írídia forma part de la Junta, així com a reunions de seguiment i coordinació amb l'Encuentro Estatal por la Memoria. S'ha treballat també amb la Coordinadora Estatal de Apoyo a la Querrela Argentina (CEAQUA), entitat que coordina la interposició de querelles pels delictes del franquisme i la Transició a tot l'Estat. Per últim, s'ha donat suport a les convocatòries de mobilització davant la prefectura de Via Laietana organitzades per la Comissió per la Dignitat.

2.1.5. Denúncia del racisme estructural i institucional

En el marc del treball d'Irídia de **denúncia de les conseqüències del sistema de deportació** i el treball en xarxa contra el dany social que generen les deportacions, durant el 2021 Irídia va participar en la presentació d'un *webinar* en col·laboració amb EuroMedRights on es van abordar les vulneracions de drets lligades als sistemes de deportació de França i Espanya al Marroc. Concretament, Irídia va participar tant en l'elaboració del capítol de recerca relatiu a deportacions com en l'organització, la difusió i la comunicació de l'esdeveniment. Aquesta recerca analitzava la situació de vulneració de drets durant els anomenats "retorns" i, més en detall, la reactivació de les batudes, ingressos al CIE i deportacions en un context d'augment d'arribades per la ruta canària. Aquesta recerca va ser finançada per Euromed. Irídia va desenvolupar el pla de comunicació i d'incidència a l'Estat espanyol mentre que EuroMedRights es va ocupar de la incidència a nivell europeu.

D'altra banda, amb l'objectiu de generar un monitoreig estable de la vulneració de drets a la Frontera Sud, el dia 27 de gener es va publicar l'informe "[Vulneracions de drets humans a la Frontera Sud: Canàries i Melilla](#)", elaborat a partir de les observacions fetes per l'equip durant un viatge que es va fer a Canàries en el marc del projecte, i en col·laboració amb les entitats, persones i col·lectius que estan treballant a la frontera, tant a la ruta canària com a Melilla. L'informe es va publicar amb el suport de més de 50 organitzacions de drets humans de tot l'Estat espanyol i va servir com a eina per a poder incidir en diferents nivells. A nivell internacional l'informe es va presentar davant el grup parlamentari GUE del Parlament Europeu, en un *webinar* en italià que es va organitzar en col·laboració amb la societat civil i també de manera on-line en francès, en una presentació organitzada per la lliga àrab de Drets Humans i on van participar diferents ONG i associacions de drets humans d'ambdues ribes del mediterrani.

A nivell estatal es va realitzar una **compareixença davant la Comissió d'Interior del Congrés dels Diputats** el 6 de maig de 2021 i també es va presentar davant l'equip de la secretaria d'Estat per l'Agenda 2030. Finalment, a nivell català, els resultats d'aquest informe es van presentar en línia en roda de premsa.

Una altra de les línies de treball d'Irídia és el monitoreig de vulneracions de drets humans que es produeixen al Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de Barcelona, i es treballa per aconseguir-ne el tancament. Amb aquest objectiu, i bevent de l'experiència i les situacions dels casos de violència institucional al CIE que porta el SAIDAVI, durant el mes de desembre es va publicar un [informe que recollia les vulneracions de drets humans detectades al CIE durant l'any 2021](#), així com un seguit de recomanacions adreçades a les autoritats competents per tal de revertir aquestes situacions.

2.1.6. Visibilització dels impactes psicosocials generats per les vulneracions de drets i generació de processos d'afrontament

Per tal de visibilitzar els **impactes psicosocials de la violència institucional**, durant el 2021 s'ha realitzat l'informe "[Fent Visible l'Invisible, informe dels impactes psicosocials de la violència institucional](#)". L'informe recull en detall aquests impactes, sistematitzats a través d'entrevistes a persones afectades ateses pel SAIDAVI, així com a través del seguiment psicosocial dels casos atesos al llarg dels anys al Servei. El dia 2 de desembre es va presentar l'informe al MUHBA Oliva Artés, en un acte on van participar-hi tant l'equip psicosocial d'Irídia com persones ateses pel SAIDAVI, que van exposar els seus casos. A més, es va elaborar un [petit vídeo documental](#) amb els testimonis de persones afectades.

D'altra banda, al llarg del 2021 s'han realitzat reunions amb agents clau en termes de salut mental per visibilitzar els impactes psicosocials de la violència institucional, com ara la Taula de Salut Mental de l'Ajuntament de Barcelona i el Consorci Sanitari de Barcelona.

Finalment, per tal d'enfortir els processos d'afrontament de les persones ateses, s'han mantingut les reunions amb el grup de suport de persones afectades per la violència institucional de l'1 d'Octubre, així com amb la Plataforma Stop Bales de Goma. També en aquest sentit, en el marc de l'acompanyament psicosocial es treballa l'afrontament de l'experiència viscuda per tal d'**empoderar la persona i recuperar les estratègies d'afrontament pròpies**, tot fomentant la participació en espai col·lectius que treballen la violència institucional.

2.2 La sostenibilitat i la capacitat d'incidència política i de comunicació d'Irídia

2.2.1. La sostenibilitat i la organització interna de l'entitat

Des dels seus inicis Irídia ha crescut millorant la seva capacitat d'obtenció de recursos, el seu impacte comunicatiu i procurant garantir la sostenibilitat en tots els àmbits.

En l'àmbit financer, durant el 2021 l'entitat ha incrementat el nombre d'institucions públiques finançadores, a través de subvencions, com ara l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i el Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030. Això, juntament amb l'ampliació del finançament privat gràcies a les aportacions d'una nova entitat sense ànim de lucre, ha permès fer passes endavant en la consolidació de l'estructura financera.

No obstant, el principal actor en la sostenibilitat de l'entitat són els socis i sòcies, que enguany s'han incrementat notablement gràcies a la campanya de mecenatge #AraDretsHumans.

Campanya #AraDretsHumans

El dia 20 d'octubre de 2021 Irídia va engegar una campanya de micromecenatge mitjançant la plataforma Goteo per ampliar la base social de l'entitat i finançar part del Servei d'Atenció i Denúncia davant situacions de Violència Institucional.

Irídia va reprendre l'essència del #FemIrídiaJuntes amb una campanya en **positiu, posant els drets humans al centre**, amb un missatge esperançador: es defensava la idea que es pot fer justícia si es treballa col·lectivament en una solució. D'aquesta manera, se seguia la lògica que davant l'auge de la intolerància, la discriminació i la violència institucional, la resposta havia de ser l'aposta pels drets humans: #AraDretsHumans.

El missatge buscava mostrar l'equilibri entre la contundència amb la que treballa Irídia pels seus objectius i alhora la tendresa d'actuar de forma col·lectiva, amb les sòcies com a part de la solució. Aquesta campanya pretenia ser part d'un moviment cap a un canvi, sostenint que "ara és el moment", i que podem aconseguir-ho "si ho fem juntes".

El 20 d'octubre es va publicar un [breu espot de ficció](#) coproduït amb la cooperativa audiovisual Bruna, que es va llençar a través de les xarxes socials, on va tenir un gran impacte. També es va publicar, setmanes després, una càpsula de [vídeo en format conversa](#) entre dues treballadores d'Irídia (la Sònia Olivella i la Laura Medina), produïda per l'àrea de Comunicació, sobre per què Irídia necessita el suport col·lectiu.

ANYS D'IRÍDIA

#AraDretsHumans

DIJOURS, 21 D'OCTUBRE | 18.30 PM
ESPAI CALÀBRIA66 (C/ CALÀBRIA 66, BARCELONA)

JOYCE JANDETTE I MAGY CASTILLO (POESIA)
OYE SHERMAN (MONÒLEG) | LAURA MEDINA
JORDI CUIXART | CARLES VALLEJO
EDITH ESPÍNOLA | MARTÍN MOZÉ
+ ANA TIJOUX (BREU INTERVENCIÓ MUSICAL)

Irídia.

El 21 d'octubre, en el marc de la campanya #AraDretsHumans, Irídia va celebrar el seu 6è aniversari amb un acte a l'espai Calàbria 66; que va comptar amb una intervenció de poesia de la mà de Joyce Jandette i Magy Castillo, un monòleg d'Oye Sherman, una conversa sobre drets humans amb Jordi Cuixart, Carles Vallejo, Edith Espinola, Martín Mozé i Laura Medina, i una breu actuació musical de tancament amb Ana Tijoux.

Finalment, gràcies a les **1.398 persones** que van fer aportacions a la campanya es va aconseguir arribar a recaptar **75.865 €**, més de l'objectiu òptim que s'havia marcat de 75.000 €.

A nivell organitzatiu, s'han millorat les condicions laborals de les treballadores de l'entitat, s'ha obert una delegació amb dues treballadores a Madrid, s'ha millorat en transparència i protecció digital, s'ha consolidat el pla de cures i s'ha incrementat l'equip tècnic per tal de dotar-lo de major especialització i professionalitat.

2.2.2. L'impacte de la incidència política

La incidència política té com a objectiu fomentar canvis legislatius i de política pública, així com promoure accions destinades a aconseguir que les autoritats administratives, judicials i legislatives adoptin decisions que garanteixin l'efectiu respecte pels drets humans. En concret, a través d'una mirada psicosocial, feminista i interseccional, es busca:

- Incidir en les decisions polítiques institucionals.
- Incidir en propostes de drets humans en el marc de les campanyes electorals.
- Incidir en els discursos de partits polítics per tal que incorporin els drets humans com a eix fonamental dels seus objectius.
- Incidir en els discursos i pràctiques socials a favor de la promoció dels drets humans.
- Promoure l'enxarxament i articulació amb moviments socials i organitzacions de la societat civil per tal de posicionar l'agenda de drets humans en el debat públic.
- Incidir en millores dels protocols d'ús de la força i els mecanismes de control dels cossos policials.

Al llarg de 2021 s'han realitzat **67 reunions d'incidència** amb diferents agents locals, catalans, estatals i internacionals. En total, 31 d'aquestes trobades es van realitzar amb actors socials, 17 amb actors polítics, 16 amb actors institucionals i 3 amb cossos policials. A nivell internacional és important destacar que Irídia és membre de l'Organització Mundial contra la Tortura (OMCT) i que al llarg de l'any s'ha participat de diferents actes, com la compareixença a la Comissió de Drets Humans del Congrés de Xile al mes de desembre o l'assistència al 40è aniversari del Fons de Contribucions Voluntàries de les Nacions Unides per les Víctimes de Tortura, al mes de juny.

És important destacar també l'**obertura d'una oficina a Madrid** com una aposta de l'entitat per estar present en els espais d'incidència en què les competències corresponents són estatals. Així mateix, cal tenir present que el treball d'incidència de l'entitat és transversal i que, per tant, les accions aquí recollides són corresponents a aquelles que s'han treballat de forma específica en cada àrea. Aquestes són:

Promoció de la creació d'una Comissió d'Estudi Parlamentària sobre els mecanismes de control policial - Campanya #MésControl

Un eix central de la tasca d'incidència d'aquest darrer any, de continuïtat amb l'anterior, ha estat la promoció de la millora dels mecanismes de control i transparència dels cossos policials de Catalunya. En aquest sentit, destaca de manera molt positiva la fita aconseguida el 3 de novembre de 2021, quan es va crear formalment la [Comissió d'Estudi sobre el Model Policial \(CEMP\) al Parlament de Catalunya](#).

El seu objecte i abast és, en primer lloc, l'anàlisi i la investigació dels mecanismes de control, avaluació i investigació de les actuacions policials, amb la possibilitat d'implantar mecanismes independents de control i fiscalització. En segon lloc, també preveu la revisió del model d'ordre públic i la possibilitat de plantejar-hi canvis. En tercer lloc, abasta l'estudi entorn la transparència en la informació i les dades per part del Departament d'Interior. Per acabar, inclou l'anàlisi de les actuacions de la Divisió d'Informació dels Mossos d'Esquadra i del seguiment d'activistes polítics.

La seva creació va estar precedida per reunions amb diversos grups parlamentaris en el marc d'una campanya conjunta amb Amnistia Internacional Catalunya, anomenada **#MésControl**. Cal tenir present que, arran de les protestes per la llibertat d'expressió i l'empresonament del cantant Pablo Hasél, en què una noia de 19 anys va perdre un ull com a conseqüència de l'impacte d'una bala de foam, el posicionament públic a favor d'abordar els mecanismes de control policial va ser clau, fins al punt d'esdevenir un dels punts de les negociacions per formar el Govern de la Generalitat, entre els mesos de febrer i maig.

Poc després dels fets, i en aliança amb La Directa, es va publicar un suplement dedicat a la matèria, anomenat "Íridium". El suplement inclou el reportatge "Vigilar qui ens vigila" sobre eines de control policial i reivindicacions de les entitats de drets humans; un resum en gràfiques amb les dades més rellevants de l'Informe sobre violència institucional 2020; un article d'opinió de l'àrea Psicosocial sobre la revictimització; i una entrevista amb els co-directors d'Íridia, titulada "[Com controlem la policia?](#)" i acompanyada d'una càpsula de vídeo.

Pel que fa a aquesta línia temàtica, és important destacar, també, la compareixença d'Íridia a la Comissió per a l'auditoria de la qualitat democràtica, la lluita contra la corrupció i les reformes institucionals i legals, del Congrés dels Diputats, al mes de maig.

Iridium

SUPLEMENT INFORMATIU DEL CENTRE IRÍDIA PER LA DEFENSA DELS DRETS HUMANS

Núm. 1
Primavera 2021
8.000 exemplars

Com controlem la policia?

/ Maria Farré
@_mariafarre

Creació d'una Comissió sobre el Racisme Institucional i Estructural al Parlament de Catalunya

El 2 de novembre de 2021 també es va crear la [Comissió d'Estudi sobre el Racisme Institucional i Estructural](#) (CERIE). El seu objecte és establir una diagnosi compartida sobre les mesures que cal prendre per a evitar qualsevol tipus de discriminació racial, a partir de l'estudi del racisme institucional i estructural a Catalunya en tots els àmbits, des de la seguretat fins a la igualtat d'oportunitats, passant per la representació social, política i econòmica. La creació d'aquesta comissió ha sigut una aposta de l'entitat en els darrers anys, tal com ha quedat recollit a les recomanacions dels últims informes anuals sobre violència institucional.

Aprovació al Congrés dels Diputats d'una Proposició No de Llei per la regulació de l'ús de pistoles elèctriques Taser

L'11 de maig de 2021 la Comissió d'Interior del Congrés dels Diputats va aprovar una Proposició No de Llei (PNL) que instava el Govern de l'Estat a adoptar "estrictes protocols d'ús i supervisió" de les pistoles elèctriques Taser. El posicionament de l'entitat sempre ha sigut el d'advertir que aquesta no és un arma necessària i que pot produir efectes molt lesius, inclús la mort. Ara bé, després de conèixer (a finals de 2019) la decisió del Govern espanyol de comprar noves unitats per als cossos de Policia Nacional i Guàrdia Civil, la tasca d'incidència conjunta amb Amnistia Internacional Espanya s'ha centrat en aconseguir regular-ne el seu ús i garantir mecanismes de control efectius. A finals d'any es va saber que el Ministeri de l'Interior havia elaborat un protocol en el qual es garantia que l'ús de les pistoles elèctriques estigués lligat al de càmeres que gravin l'actuació policial. Malgrat tot, el protocol encara no s'ha fet públic i se'n desconeix el seu contingut precís.

2.2.3. L'impacte de la comunicació a Irídia

L'estratègia comunicativa d'Irídia permet donar visibilitat a l'impacte de la violència institucional i generar debat públic amb l'objectiu d'afavorir la implantació de polítiques que siguin respectuoses amb els drets humans. A través d'una comunicació transformadora, l'objectiu principal de l'àrea de Comunicació és que Irídia sigui un altaveu i una eina que es posa a disposició de la ciutadania per denunciar i visibilitzar les vulneracions de drets humans.

L'àrea s'encarrega de donar a conèixer el que fa dia a dia Irídia a la població en general, a les institucions i als partits polítics, mitjançant **xarxes socials** pròpies, a través de mitjans de comunicació i fent difusió a través de projectes realitzats conjuntament amb altres organitzacions.

En aquest sentit, els litigis estratègics i la seva visibilitat són una de les eines principals d'incidència política de l'entitat. A més a més, es fa difusió dels projectes que s'executen des de les diverses línies de treball i de les campanyes pròpies i dutes a termes amb altres organitzacions a través de les xarxes socials i l'organització d'actes. Es treballa des de la creativitat i l'experimentació amb diverses eines i formats audiovisuals i gràfics, apostant per combinar la feina en drets humans amb l'art i la cultura com a eines transformadores.

Durant el 2021 Irídia ha tornat a tenir una **presència significativa als mitjans**, ja consolidada com una entitat de referència en matèria de drets humans i violència institucional, apareixent en diversos programes de TV, tertúlies, espais de ràdio i entrevistes de premsa escrita a diferents mitjans autonòmics i estatals.

Durant el 2021 Irídia ha aparegut a mitjans catalans com l'ARA, La Directa, el Punt Avui, TV3, La Vanguardia, Públic, Catalunya Ràdio, VilaWeb, El Temps, betevé, 20 minutos, RAC 1, el Nacional.cat, Xarxa.net, ACN i Mediacat, entre altres. A més a més ha estat un any amb una forta presència en mitjans estatals com El Salto, El País, eldiario.es, 20 Minutos, Cadena SER, El Mundo, ABC, EFE, Europa Press, Público, Etb, RTVE, La Sexta, Tele 5 i Antena 3, entre molts d'altres.

47.071 seguidors a Twitter
(1.271 més que l'any anterior).

6.610 seguidors a Instagram
(1.058 més que l'any anterior).

10.845 seguidors a Facebook
(229 més que l'any anterior).

2.2.4. Enfortiment dels processos psicosocials interns

Írdia compta amb un Pla Estratègic de Cures que va ser aprovat al 2020 i implementat i consolidat al llarg d'aquest 2021. Per tal de consolidar el pla, en primer lloc, s'ha establert aquest 2021, un persona referent de les cures de l'equip, vinculada a l'àrea psicosocial. Aquesta persona s'encarrega de realitzar la supervisió de casos del Servei d'Atenció i Denúncia, dóna suport a la coordinació de l'àrea de psicosocial i fa seguiment de l'execució del Pla Estratègic de Cures. Per tant, és l'encarregada de dur a terme les activitats i accions reflectides en aquest Pla, juntament amb la coordinadora psicosocial. Durant el 2022 s'acabaran de consolidar les activitats del Pla Estratègic de Cures.

Per altra banda, durant el 2021 s'ha realitzat el Protocol de Prevenció del Burn Out i el Protocol de prevenció o gestió de conflictes. El Protocol de Prevenció del Burn Out va ser elaborat i aprovat al llarg del 2021; el Protocol de prevenció i gestió de conflictes, s'ha elaborat al 2021 i queda pendent d'aprovar al llarg del 2022.

Per últim, i per tal de transversalitzar la perspectiva psicosocial als projectes de l'entitat, la coordinadora psicosocial ha participat durant el 2021 de les reunions de plantejament dels projectes per tal d'incorporar la perspectiva psicosocial als mateixos. A més a més, a final del 2021, s'ha creat un espai de treball format per una persona de l'equip directiu, la coordinadora psicosocial, la persona referent de cures de l'entitat i la persona referent de psicosocial de la Junta. Aquest espai té com a objectiu abordar aspectes estratègics psicosocial així com seguir treballant per la transversalització de la perspectiva psicosocial a l'entitat.

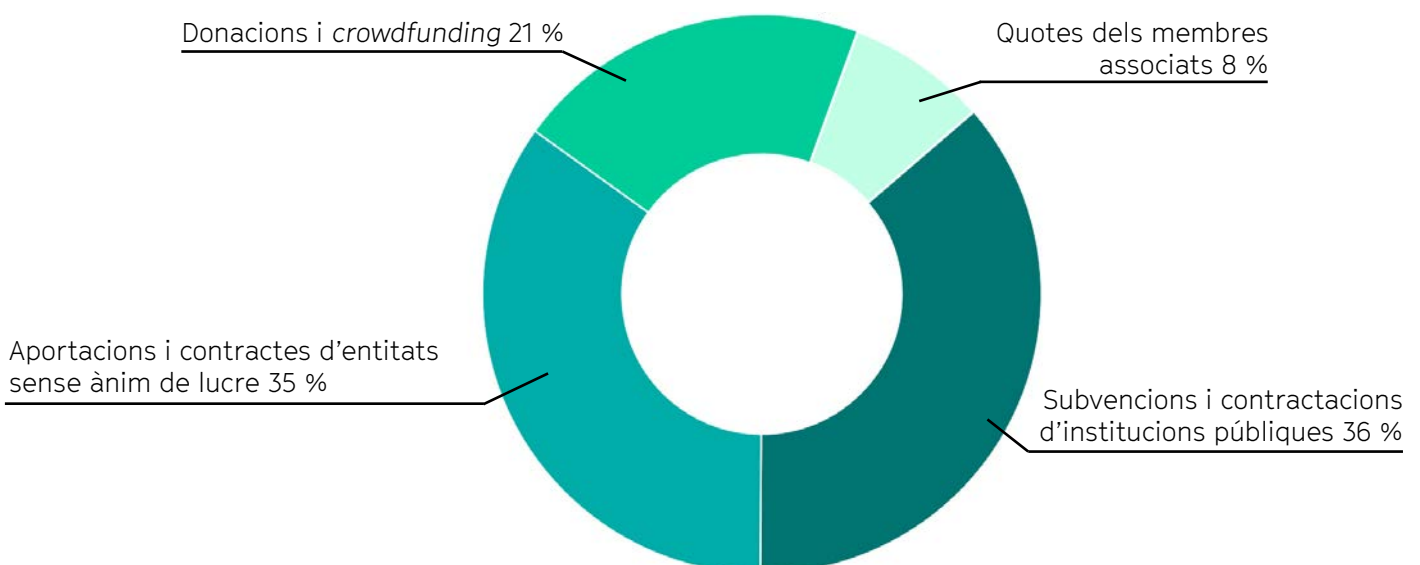
3. Gestió econòmica i infraestructural

Írídia és una associació sense ànim de lucre finançada per donacions de particulars, quotes dels membres associats, subvencions i contractacions d'institucions públiques, i aportacions i contractacions procedents d'entitats sense ànim de lucre. Írídia aposta per garantir un equilibri entre les diverses fonts de finançament, amb l'objectiu de reforçar l'obtenció de finançament per via de quotes d'associats i donacions particulars, a fi de construir un projecte col·lectiu de defensa dels drets humans que no depengui econòmicament de cap dels finançadors. Es pot consultar el detall de les fonts de finançament i els comptes anuals als apartats de transparència del [web](#).

Ingressos

El 2021 Írídia ha obtingut un total de **447.913,38 €** d'ingressos (números provisionals) dels quals un 36 % provenen de subvencions i contractes atorgats per part d'institucions públiques, un 35 % d'aportacions i contractacions per part d'entitats sense ànim de lucre, un 21 % de donacions de particulars i col·lectius així com les campanyes de mecenatge i un 8% de les quotes de les persones associades. En cap cas es cobra per l'atenció dels casos ni els litigis que es porten des del Servei d'Atenció i Denúncia davant situacions de Violència Institucional (SAIDAVI) d'Írídia.

Ingressos d'Írídia el 2021		
Quotes dels membres associats	36.490,33 €	8%
Subvencions i contractacions d'institucions públiques	162.986,67 €	36%
Aportacions i contractes d'entitats sense ànim de lucre	156.003,76 €	35%
Donacions i <i>crowdfunding</i>	92.432,62 €	21%
Total d'ingressos del 2021	447.913,38 €	

Les **subvencions** que s'han executat durant el 2021 provinents d'**institucions públiques**, tant si es van atorgar el 2021 com en anys anteriors, provenien de l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, el Servei d'Ocupació de Catalunya i la Comissió Europea. Les subvencions, en la majoria dels casos s'atorguen a Irídia excepte alguns projectes que són en agrupació, normalment amb l'Associació Novact. Per exemple, cal destacar que a finals del 2021 el Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030 va atorgar una subvenció pel 2022 a Irídia i Novact, de 301.530,00 €, pendents d'executar-se.

Subvencions d'institucions públiques	Total de la subvenció atorgada a Irídia	Total corresponent al 2021
Ajuntament de Barcelona		43.324,51 €
Departament de Drets de Ciutadania	20.000,00 €	20.000,00 €
Departament de Salut	4.000,00 €	4.000,00 €
Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum 2020	9.500,00 €	4.804,68 €
Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum 2021	6.000,00 €	6.000,00 €
Acció Comunitària	6.000,00 €	6.000,00 €
Justícia Global i Cooperació Internacional 2019	37.800,00 €	1.519,83 €
Reactivació pel COVID	1.000,00 €	1.000,00 €
Diputació de Barcelona		7.856,08 €
Igualtat i Ciutadania	3.671,18 €	3.671,18 €
Cooperació al Desenvolupament de la Direcció de Relacions Internacionals 2018	37.838,55 €	4.184,90 €
Generalitat de Catalunya		84.199,74 €
Departament d'Igualtat i Feminismes	17.582,40 €	17.582,40 €
Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament	100.000,00 €	61.962,35 €
Servei d'Ocupació de Catalunya	4.987,49 €	4.654,99 €
Comissió Europea		11.555,04 €
Justice and Consumers	38.372,32 €	11.555,04 €
Total de subvencions d'institucions públiques corresponents al 2021		146.935,35 €

Les **contractacions** que s'han rebut per part d'**institucions públiques** han suposat un total de 16.051,32 € per la realització de dos informes, un per la Generalitat de Catalunya i un pel Síndic de Greuges de l'Ajuntament de Barcelona, i dues xerrades formatives, una a Navarra i una a Palma.

Les **aportacions per part d'entitats sense ànim de lucre** en forma de subvenció o conveni destinades a les activitats d'Irídia han suposat enguany un 23% del total de finançament. Aquestes són l'Oficina de l'Alt Comissionat de Nacions Unides pels Drets Humans - OHCHR, a través del Fons Voluntari de les Nacions Unides per les Víctimes de la Tortura, la Fundació per a la Promoció de la Iniciativa per a una Societat Oberta a Europa (OSIFE), Intermón Oxfam i enguany una nova entitat, Front Line Defenders, que ha realitzat aportacions en forma de dotació econòmica i en serveis d'acompanyament. Les aportacions per part d'entitats sense ànim de lucre són per la realització de les activitats de l'entitat, i com a tals, es gasten cada any en funció de la despesa que s'hagi realitzat, és a dir que hi ha aportacions que s'han rebut el 2021 i d'altres que es van rebre el 2020, però en restava pendent una part per executar.

Aportacions d'entitats sense ànim de lucre	Total concedit	Total corresponent al 2021
OSIFE	132.552,90 €	55.852,14 €
Fons Voluntari de les Nacions Unides per les Víctimes de la Tortura	28.840,00 €	28.840,00 €
Intermón Oxfam 2020	10.000,00 €	2.511,91 €
Intermón Oxfam 2021	10.000,00 €	10.000,00 €
Informe Frontera Sud Intermón Oxfam 2020-2021	7.000,00 €	3.755,60 €
Front Line Defenders	2.420,00 €	2.420,00 €
Total d'aportacions d'institucions privades corresponents al 2021		103.329,11 €

Les **contractacions realitzades des d'entitats sense ànim de lucre** han estat per la realització de campanyes, col·laboracions en projectes, formacions i xerrades, essent el total de 52.674,65 € per part de l'Associació Novact, Òmnium Cultural i altres.

Un 21% dels ingressos del 2021 han estat procedents de **donacions per part de particulars i col·lectius** destinades a Irídia, essent el total de 93.432,62 €. Les donacions poden anar destinades a algun dels projectes o activitats en concret o a l'entitat en general, fent possible una estructura sòlida que garanteix la sostenibilitat de l'entitat i dels projectes. Aquest any la campanya de micromecenatge que es va fer, #AraDretsHumans, va aconseguir recaptar més del que s'havia aconseguit mai, arribant a la xifra de 75.865€ amb 1.398 aportacions de les quals 774 van passar a formar part de la base social incrementant així el nombre de sòcies d'Irídia.

Les actuals 1.470 **persones associades** a Irídia contribueixen amb una quota mensual, semestral o anual, entre 50 € i 160 € anuals. Aquest any el total recaptat amb les quotes dels membres, excepte les incorporades per la campanya de mecenatge, ha estat de 36.490,33€, essent el 8 % del total del finançament aconseguit durant l'any. Les quotes es destinen tant a l'estructura general de l'entitat com en fer possible el Servei d'Atenció i Denúncia davant situacions de Violència Institucional (SAIDAVI) d'Irídia.

Despeses

Equip tècnic (18 persones)	334.292,71 €
Contractacions externes	35.886,54 €
Lloguer, gestoria i subministraments	22.816,03 €
Viatges i desplaçaments	3.993,03 €
Comunicació	17.315,07 €
Allotjament i dietes	4.160,52 €
Comissions (Goteo i bancàries)	5.630,25 €
Despeses judicials dels casos	5.125,20 €
Auditories internes i de projectes	3.254,77 €
Assegurances	1.498,55 €
Equipament d'oficina	3.556,55 €
Aportacions, subscripcions i quotes	2.690,40 €
Tràmits, impostos i taxes	4.977,18 €
Total de despeses	445.196,80 €

El total de despeses d'Irídia del 2021 ha estat de **445.196,80 €** (números provisionals). A Irídia la major part de les despeses són de l'**equip tècnic** de l'entitat: aquest any, un 75% del total de les despeses han estat destinades a la remuneració del personal, essent el cost total de 334.292,71 €, amb una mitjana de 18 persones contractades (7 persones en l'atenció jurídica, 2 en l'atenció psicosocial, 2 persones amb càrrecs de co-direcció, 4 de gestió tècnica i 3 a l'equip de comunicació i incidència) amb l'equivalent a 12 jornades completes.

Tanmateix, algunes tasques requereixen la contractació de **serveis professionals externs**, com col·laboracions en informes, artistes i ponències, serveis professionals d'acompanyament psicosocial, formacions, serveis de traducció i serveis de maquetació. Les contractacions externes han suposat una despesa de 35.886,54 €, un 8 % respecte el total d'Irídia.

Pel que fa als serveis externs, cal diferenciar les **despeses relatives al procediments judicials** que s'assumeixen com a entitat. Irídia cobreix les despeses de procuradoria, notaria, peritatges i altres vinculades als casos que portem. En total el 2021 han estat 5.125,20€.

La **comunicació** és un pilar essencial en l'entitat, per això, a part de la feina que fa l'equip tècnic, l'entitat ha hagut de contractar serveis externs que es concreten en despeses de dissenys, impressions, publicitat, lloguers de sales per actes i rodes de premsa, fotografies i vídeos. El total aquest any ha estat de 17.315,07€.

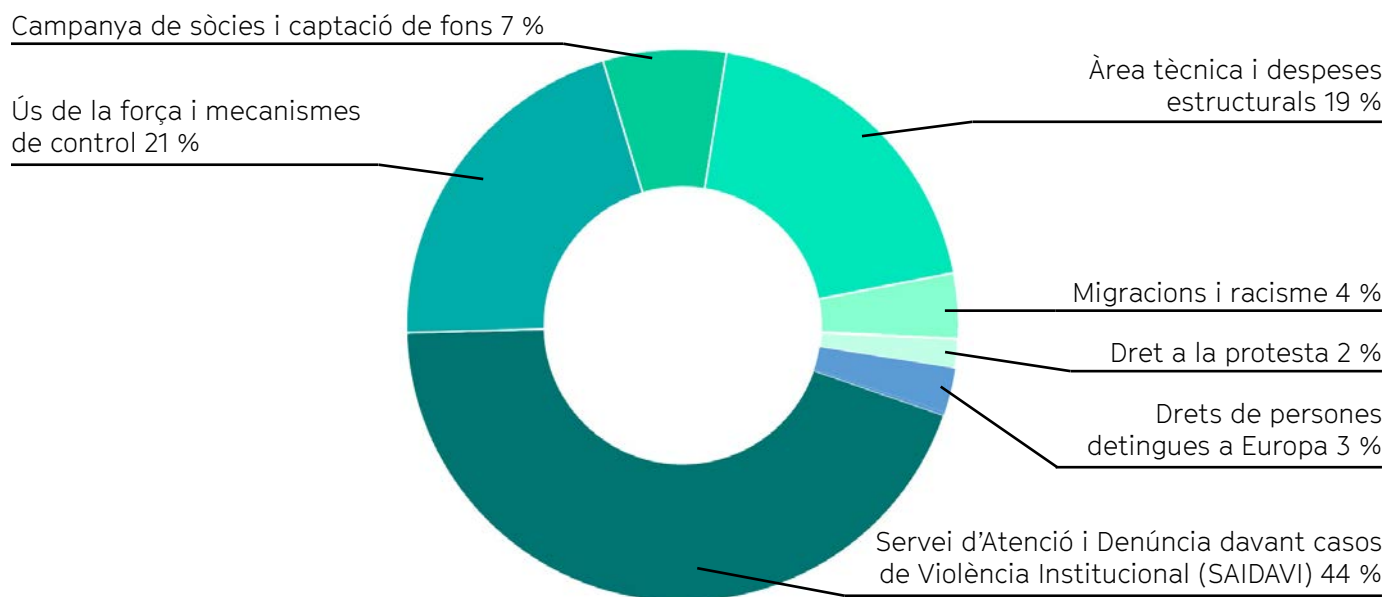
Les despeses **indirectes** són el lloguer, la gestoria fiscal i laboral, els subministraments, la neteja, les impressions, el software i els serveis informàtics, que han suposat un total de 22.816,03 €.

Els **viatges, desplaçaments, allotjament i dietes** són despeses relatives als diversos projectes de l'entitat, com ara viatges a Madrid, Canàries, desplaçaments per causes judicials, compensacions de dietes del personal voluntari i altres viatges per tasques d'incidència. En total han suposat 3.993,03 € en trajectes i 4.160,52 € en allotjaments i dietes.

L'economia d'Irídia es divideix també per línies temàtiques, les quals s'expliquen detalladament a la memòria d'activitats:

Línies de treball	Despesa el 2021	
Servei d'Atenció i Denúncia davant casos de Violència Institucional (SAIDAVI)	197.209,11 €	44%
Ús de la força i mecanismes de control	92.456,77 €	21%
Campanya de sòcies i captació de fons	32.075,96 €	7%
Àrea tècnica i despeses estructurals	86.364,17 €	19%
Migracions i racisme	17.087,52 €	4%
Dret a la protesta	7.579,12 €	2%
Drets de persones detingues a Europa	11.555,01 €	3%
Gestió de la plataforma International Trial Watch 2019	869,13 €	0,2%
Total de despeses	445.196,80 €	

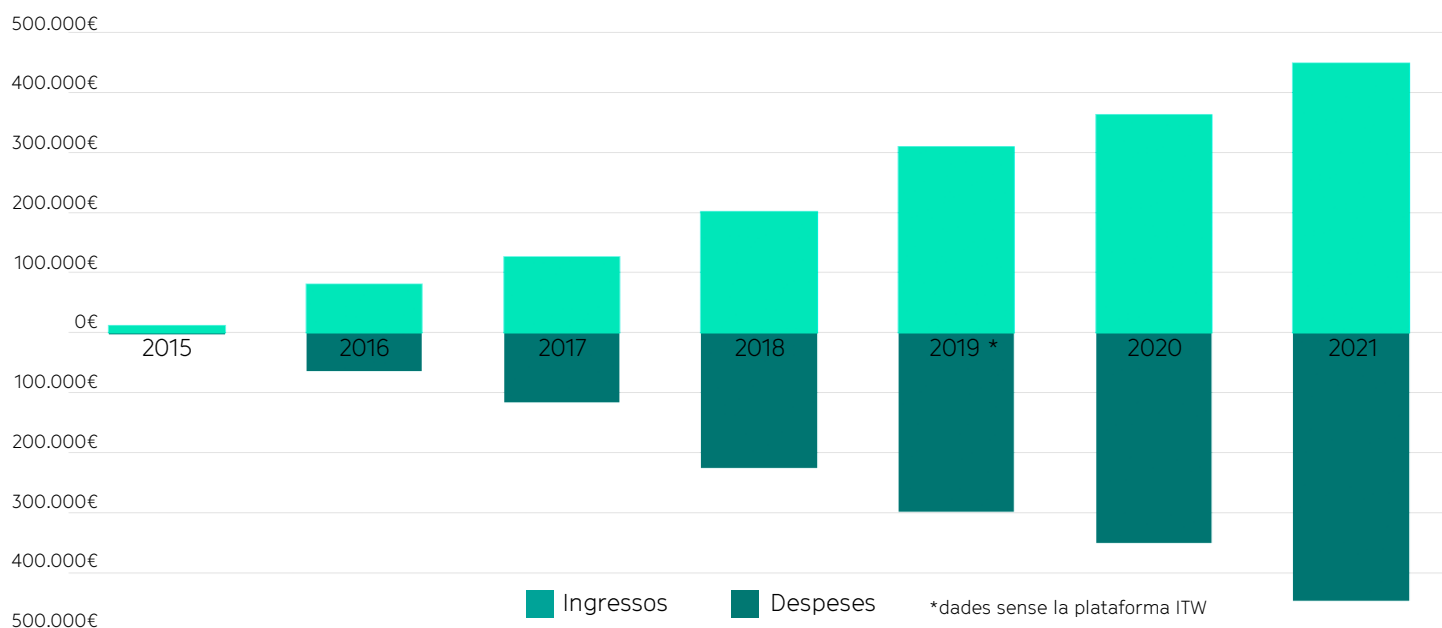
Finalment, cal emfatitzar que la tasca que duem a terme no seria possible sense l'aportació d'hores de voluntariat a l'entitat. Durant el 2021, les hores voluntàries dedicades als projectes han estat un total de **1.210 hores de pràctiques i 500 hores de voluntariat**.

Resultat econòmic

El resultat del 2021 ha estat positiu, amb **2.716,58 €** (números provisionals pendents d'aprovació per assemblea i abans d'impostos). Els resultats positius es reverteixen en la pròpia activitat de l'entitat, com a fons de reserva.

Irídia segueix creixent a nivell d'equip, recursos econòmics, qualitat, rigor, reconeixement social i diversitat de temàtiques, evolucionant cap una estructura sòlida i estable. El creixement econòmic al llarg d'aquests anys es pot veure a la gràfica següent, que mostra els resultats d'ingressos i despeses anuals des de la fundació de l'associació.

4. Agraïments

En aquesta memòria de 2021 Irídia vol dedicar un agraïment especial a totes les persones que han fet possible el projecte, especialment a les persones que formen part de la base social de l'entitat, les sòcies i les donants, i tot l'equip tècnic i voluntariat que conforma l'entitat i vetlla pel compliment dels objectius d'Irídia.

Gràcies a totes les persones que han fet donacions o aporten una quota, Irídia pot seguir protegint i promovent activament la defensa dels drets humans. És possible associar-se i formar part de la comunitat de persones compromeses amb els drets humans a través de la [pàgina web d'Irídia](#). Més enllà de les entitats amb les que es treballa en col·laboracions, Front Line Defenders, Ahotsa.info, l'Associació StopBalesGoma, la APDHA, la Lleialtat Santsenca i Calàbria 66, han fet aportacions a Irídia en forma de dedicació o recursos.

Finalment, volem donar les gràcies també a totes aquelles persones que han contribuït en la tasca de difusió, sensibilització, investigació i incidència d'Irídia, des del món cultural, periodístic, comunicatiu, judicial i psicosocial.

Afrika Anfruns | Agnès Rosell i Tural | Aina Fontdecaba Cantijoch | Aina Salazar | Alba Rocabert Navarro | Àneu Vall i Pérez | Anna Montilla | Anna Tijoux | Antonia Flaquer Bauzà | Antonio Montaña | Associació Pel Canvi Social | Ares Batlle | Berta Ponsatí | Borja Lozano Castro | Caterina Canyelles Gamundí | Carles Corro Campos | Carles Guillot Campillo | Carles Vallejo | Cecilia de Armas Michelis | Cèlia Atset | Cira Diakhaby | Clara Camps Calvet | Clara Ponsatí | Clàudia Arribas Villà i Pep Cruz | Dency Escobar | Diana Cardona Motger | Dulce María Ferreras Medina | Edith Espínola | Eduard Ferrer | Elena Albouy | Emilio Garriga | Ester Quintana Porrás | Eva Labarta i Ferrer | Fina Liceran-zu | Gemma Vázquez i J. Costa | Guillem Parpal Artigas | Gustavo Sarria Ballesteros | Jaime Berdis Calatayud | Jan López Planas | Jaume Canals | Jesús Rodríguez | Jordi Avellaneda | Jordi Cuixart | Jordi de Senespleda | Jordi Isidro Llobet | Jordi Vaquer | Jordina Monge | José Ramón Olarieta Alberdi | Joyce Jandette | Juan Arenós Prades | Laia Serra Perelló | Lali Escolà | Laura Santacruz | Lluís To Figueras | Lorena Alemán | Maggy Castillo | Maite Daniela Blanco Lo Coco | Manuel Cabacas | Mar Carasa Suriol | Marina Fornes Fernandez | Marta Rosique | Marta Salvador | Martí Cruz | Martí Manent | Martín Mozé | Matthew McEvoy | Miquel Roure Bonaventura | Mònica Guiteras | Montserrat Gabarró Parera | Naïma San Martín Escudero | Nicola Tanno | Núria Rubio | Olga Batallé Gol | Olga Marin Carrillo | Óscar Alpuente García | Oye Sherman | Pacífic i Democràtic (Procés Constituent) | Patricia Fernández Vicens | Pau Berbel | Pau Valls | Pepe Alvarez Rodriguez | Pere Urroz Garcès | Raúl Manríquez | Ricard Blanch Barral | Rodolfo Collet Ferrer | Roger Español Tor | Sònia Calvó | Tomás Eugenio Rojas Valenzuela | Vicenç Salazar Gómez | Xavier Bachs

